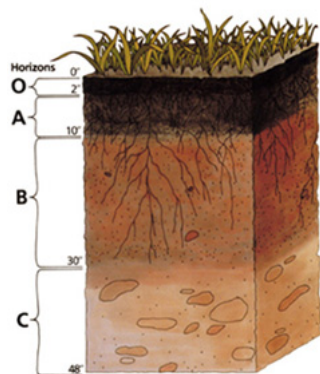

Humus

Definisjon på humus fra Wikipedia:

Humus er organisk materiale som gir jorda den mørke fargen

Kjært barn har mange navn

- ✓ Matjord til salgs
- ✓ Fyllmasse mottas gratis
- ✓ Vekstjord
- ✓ Gartnerjord
- ✓ Hagejord
- ✓ Anleggsjord. NS 2890

Lover og regler

Klima- og miljødepartementet	Landbruks- og matdepartementet	Mattilsynet	Fylkesmannen
• Forskrift om gjødselvarer av organisk opphav • Prøvetaking av jordforbedringsmidler og dyrkingsmedier. • Dyrkingsmedier, jordforbedringsmidler, jorddekkingsmidler • Biproduktforordningen - temperaturkrav			

Kvalitetsklasser og mengdebegrensninger

Areal:	Kvalitetsklasse:	Mengde:
Jordbruk – private hager og parker	0	Etter agronomi
	1	4 tonn TS per dekar og 10 år
	2	2 tonn TS per dekar og 10 år
Grøntarealer	0-3	5 cm tykkelse maksimalt blandes inn i jorda på bruksstedet.

Mikroliv

Jordpakking

Mikroorganismer i jord

Biokull

Fanger og lagrer CO²
Reduserer behovet for gjødsel.

Aktuelle lenker om biokull:

[Artikkel om biokull. www.gemini.no](http://www.gemini.no)

[Norwegian Biochar competence center.
www.bioforsk.no](http://www.bioforsk.no)

Kan jorda gå tom for jord?

[Artikkel om matjord som begrenset
ressurs. \[www.matmerk.no\]\(http://www.matmerk.no\)](#)

Erosjon ved rennende vann.

Jord

[Lær mer om jord.
\[www.moseplassen.no\]\(http://www.moseplassen.no\)](#)

Sørlimosen Grønmo miljøpark

Madraskompostering Grønmo

Sorting

Sorting

Lufting og blanding

Lufting og blanding

Varm- og kaldkompostering

Varm- og kaldkompostering

Kaldkompostering:

- ✓Lave temperaturer, fryser om vinteren
- ✓Luktproblemer og smitteproblemer
- ✓Egner seg ikke til matavfall
- ✓Tiltrekker seg lett rotter, mus og fugler

Varmkompostering:

- ✓Isolert berge
- ✓Høy temperatur
- ✓Egner seg for matavfall hele året
- ✓Lite lukt og smitteproblemer

Trådløs temperaturmåling

Temperaturmåling

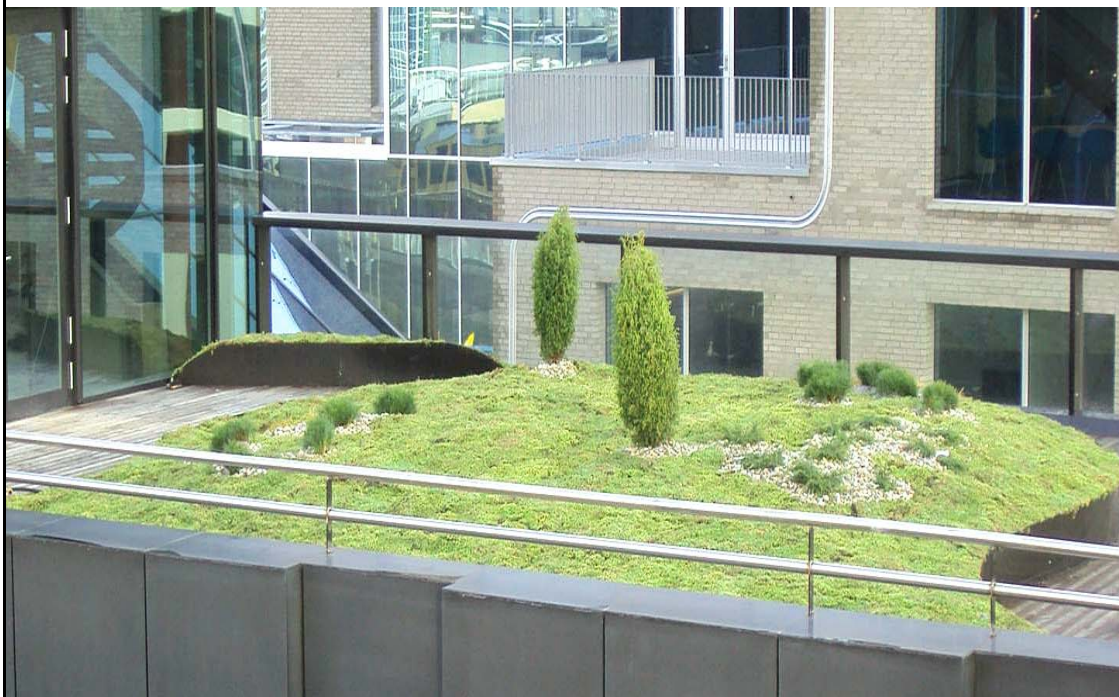
Prøvetaking E-coli, Salmonella Biproduktforordningen

Kompost i bruk

Hage på tak. Bjørvika

Dekkflis

Domus Atletica. Oslo

Domus Atletica. Oslo

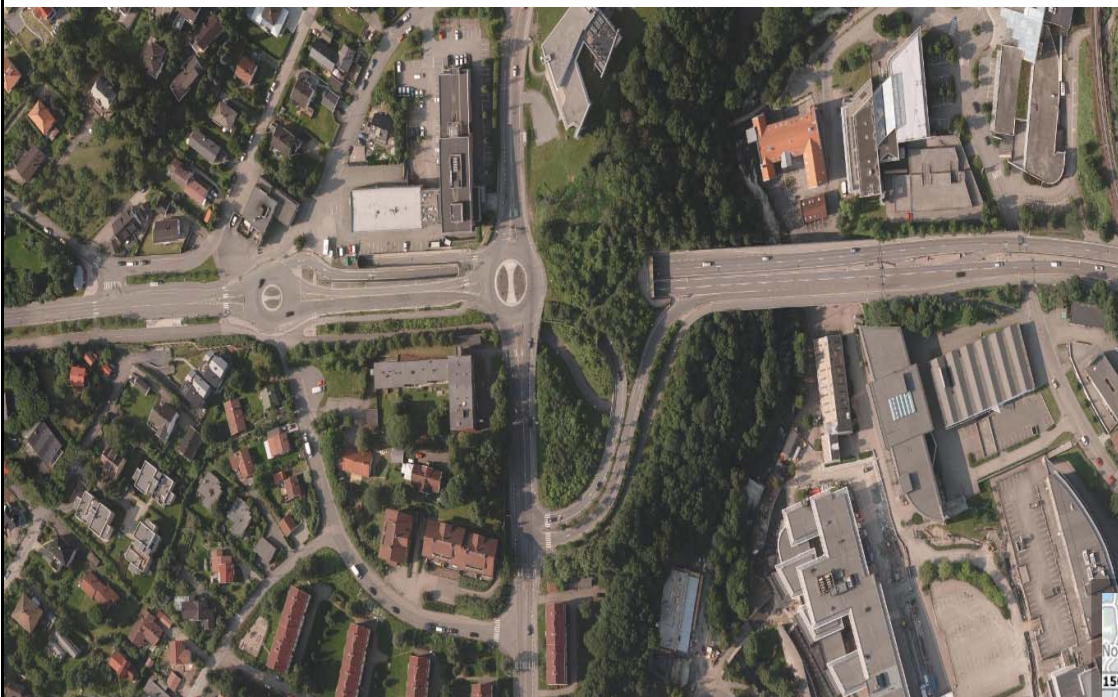
Nedre Foss. Oslo

Tåsen før planting. Oslo

Tåsen før planting. Oslo

Robsrud før planting. Oslo

Robsrud etter planting. Oslo

Løren tunnelen. Oslo

Jorddekke med grovkompost

Utfordringer med kompostering

Vending

Vanningsvogn

Fremmede arter

Oslokompost®

Renovasjonsetaten tar imot hageavfall. For å lage kvalitetskompost er vi avhengig av at hageavfallet som blir levert inn er rent hageavfall som løv, gress og kvist. Oslokompost® selges på alle våre hageavfallsmottak.

Hageavfallet kvernes opp og varmkomposteres på 60-70 grader i en prosess som tar ca. ett år. Den ferdige komposten siktes og blandes til ulike jordblandinger, og er ny frisk jord som er fri for ugress og plantesykdommer.

- Oslokompost til jordforbedring
- Toppjord og rotlag til gressplen og planting
- Tigerjord til planting i bed, krukker og potter
- Dekkflis til å hindre ugress og holde på fuktighet
- Q-kompost til økologisk dyrking

Oslo
kompost®

02 180 • oslokompost.no

Du er ansvarlig for ikke å spre disse!

Det overrasker mange at plantene de har i hagen er svartelistede i Norge. Vanlige planter som ikke er en trussel i din hage, kan bli det om de spres i naturen. Der kan de konkurrere ut sjeldne og truede arter, bringe med seg skadelige sopp og insekter, endre jordsmonnet og overta store arealer.

Kjempebjørnekjeks.

Rynkerose, eller neper.

Når våren kommer blir det også tid for å plante, og flere kjøper fremmede pryddarter på hagesentrene. Import av planter har medført store endringer i norsk natur. Dette påvirker også insekter, dyr og fugler. Rynkeroser, eller ofte kalt nyper som nå har blitt en internasjonal problemart, stenger lyset ute for andre arter og overtar de områdene der den slår rot. Kjempebjørnekjeks og kanadagullris dekker i dag store arealer i Oslo og Akershus og hagelupin konkurrerer ut andre planter og endrer jordsmonnet.

Fjern rømlingene dine

Utover høsten blir det behov for å rydde i hagen din. Hvis

du har rømlinger som har forårsaket forringelse av naturmangfoldet har du plikt til å hindre ytterligere forringelse og om mulig gjenopprette den tidligere tilstand. Dette kan gjøres ved fjerning, rydding, planering, oppsamling eller andre egnede tiltak. Det verste du kan gjøre er å dumpe trillebåren med hageavfall i skogen, eller ha det i åpen, kald kompost.

Hageavfallsmottak

Et viktig tiltak for å hindre spredning av svartelistede planter er å levere inn hageavfallet på de kommunale hageavfallsmottakene. I Oslo er det gratis for hageeiere å kvitte seg med hageavfallet på en forsvarlig og lovlig måte. Hageavfallet blir varmkompostert og blir til Oslokompost. På Renovasjonsetatens hageavfallsmottak kan du få kjøpt populære kompostprodukter.

I Oslo finnes det hageavfallsmottak på:

Haraldrud gjenbruksstasjon
Grønmo gjenbruksstasjon
Grefsen hageavfallsmottak
Bygdøy hageavfallsmottak

Oslo
kompost®

Besøk våre nettsider på
www.oslokompost.no for mer informasjon
eller ring 02 180.

Plante- forsøk

Alternativ til torv

Planteforsøk. Med og uten Tigerjord

	Oslo kommune Renovasjonsetaten	
FAKTABLAD FOR OSLOKOMPOST		
OSLOKOMPOST, FIN		OSLOKOMPOST, GROV
BRUKEREGENSKAPER	Til jordforbedring i blomsterbed, i kjøkkenhagen og ved planting av busker. Godt egnet som topplag rundt busker. Har lett og fin struktur, høy pH og er ugressfri. Avgir næring over lang tid. Nitrogengjødsling anbefales.	Til jordforbedring i store anlegg. Spesielt egnet til innblanding i stedlig jord ved planting av busker og trær. Godt egnet som dekke mot ugress. Har grov struktur, høy pH og er ugressfri. Avgir næring over lang tid. Nitrogengjødsling anbefales.
VAREOPPLYSNING	Egenvekt: 800 kg/m ³ Partikkelstørrelse: 0 - 10 mm Varenummer: 7200	Egenvekt: 700 kg/m ³ Partikkelstørrelse: 0 - 20 mm Varenummer 7201
VAREDEKLARASJON GJELDER FOR BEGGE	Sammensetning: Løv, kvist og gress Tørrestoffinnhold: ca 87,5 % C/N: 17,5 Surhetsgrad: pH 7,5 - 8,5 Godkjent: Landbruksstilsynet 04/2007 Klasse 1, til fritt bruk	
PLANTENÆRING	Nitrogen (NH ₄ -N + NO ₃ -N) 1,7 + 20,1 Fosfor (P) 217 mg/100 g Kalium (K) 754 mg/100 g Kalsium (Ca) 2290 mg/100 g Magnesium (Mg) 518 mg/100 g Ledningsevne (mS/m) 525/mS/m Produksjonsmetode: Varmkompostering	
		

Oslo kommune
Renovasjonsetaten

Harald Aanes
Driftssjef

Haraldrudveien 20
Postadresse: Postboks 14 Vollebakk, 0516 Oslo
Tlf.: 02 180 Tlf. direkte: +47 23 48 36 40
Mobil: +47 934 16 340
E-mail: harald.aanes@ren.oslo.kommune.no
www.oslokompost.no